

Raskejõustikuringide tekkimine Rakveres

10. detsembril 1898 esines Rakveres 22-aastane Georg Lurich, kelle kohta sama aasta 1. aprillil kirjutati ajalehes «Postimees»:

«... Auurahasid on Lurich'il üle tosina; auunimeks «Venemaa esimene võitleja» ja «Üleilmiline ühe käe esimene pommitõstja». Meie eestlased võime teda omalt poolt «Eesti jõumeeste kuningaks» nimetada. Teine ja kolmas Eesti kangeline on... sepp Kalla ja kirjutaja Bösberg...»

Väikemaarjalase G. Lurichi Rakveres esinemise kohta kirjutat 18. detsembril samas ajalehes:

«... Jõulu kuu 10. päeval saivad Rakvere elanikud Eesti jõumeest G. Lurich'i näha. Kõige suuremaks vägitükiks lugesid rakverelased seda, et hr. Lurich ühe sõrmega 4 meest üles tõstis. Vastaseks oli temal jõumees Isändson Tallinnast, kes ago kahe käega neid pommisid ei jõudnud tõsta, mis hr. Lurich ühe käega üles tõstis.»

Varem oli rakverlastel olnud võimalus näha Virumaalt Palmse vallast Võsupere külast Päisma perest pärit Gustav Boesbergi (ka Bösberg), kes esines koos Vainuga peol jõunumbritega. Nad pälvisid noorte suure imetiuse ja poolehoiu.

G. Boesberg alustas oma jõumeheteed 24-aastaselt, 1891. a.,

kui «Lootuse» selts Tallinnas korraldas suure rahvapeo, kus oli eeskavas ka võidutõstmise auhindade peale. I auhinna, hõbetaskukella sai Gustav Boesberg, «...kes pidas väljasirutatud käel 53 naela...».

1895. aastal sõitis Boesberg Peterburi, kus hakkas koos Lurichiga esinema elukutselise jõumehena. Boesbergi varjunimi oli «Kägardi» (kägard), Lurichil «Logardi» (logard).

Innustatuna omakandi kuulsate jõumeeste, eriti legendaarse Georg Lurichi eeskujust, tekkisid XIX sajandi lõpul Rakveres nn. kodused raskejõustikuringid — üks A. Ulfsaki organiseerimisel, teine lukksepatöökoja omaniku A. Ney algatusel. Kui A. Ulfsaki organiseeritud ring (A. Ulfsaki raskejõustiku klubi) koondas enda ümber noori mitmelt tööalalt, siis A. Ney raskejõustikuringis tegutsesid ainult tema töökoja (Jaama puistee 11) töölised, kus nende kasutuses oli võrdlemisi primitiivne spordivarustus. A. Ulfsaki raskejõustiku klubis Saue tänavas oli tolle aja kohta küllaltki hea varustus: tõstekangid, pommid, hantlid jm. Ei puudunud isegi maadlusmatt. Koos käidi seal innukalt, kusjuures ei piirdunud ainult tõstmise ja maadlusega, vaid käidi ka jooksmas, võeti koguni ette maraton mööda raudteed — Rakverest Tallinna. Harjutamine A. Ulfsaki raskejõustiku klubis oli alatistel käijatel tasuta. Mitteregulaarsetel käijatel tuli kuigipalju maksta ruumide üüri, kütte- ja valgustuskulude (petrooleum) katteks.

L. KUULAK